

Naufraga balearica ((onstance & Canon, 1967)

Nom comú: *Naufraga*

Classe: **Angiospermae**

Ordre: **Araliales**

Família: **Apiaceae**

BIOLOGIA DE LA CONSERVACIÓ

N. balearica és una espècie monotípica endèmica de l'illa de Mallorca descoberta l'any 1962 pel botànic belga J. Duvigneaud. Es tracta d'un camèfit (ocasionalment hemicriptòfit) cespitós amb reproducció sexual i asexual mitjançant la formació de rizomes que en desenvolupen al seu àpex un de nou. Des del mes d'abril fins juliol-agost té lloc, de forma abundant, la floració i fructificació de l'espècie, encara que la supervivència dels nous reclutes és molt baixa. A més, els individus de la mateixa generació poden variar molt en la seva mida i esforç reproductiu. Les formigues autòctones tenen un paper important en la dispersió de les llavors i, probablement, en la pol·linització.

Els principals factors que afecten a la conservació del tàxon són:

- (1) La competència per l'espai i els recursos amb, principalment, *Bellium bellidioides* i *Erodium reichardii*, dues espècies de similar forma vital que conviuen amb *N. balearica*. *Dactylis glomerata* és una altra espècie de major mida que també pot afectar l'estabilitat del tàxon. S'ha comprovat que l'eliminació total dels herbívors afavoreix el creixement d'aquestes espècies competidores provocant el desplaçament i eliminació de *N. balearica*. Per tant, una activitat moderada dels herbívors disminueix la proliferació d'espècies competidores i afavoreix l'estabilitat del tàxon.
- (2) Les pertorbacions climàtiques extremes com períodes prolongats de sequera i episodis bruscos de precipitació en forma neu o calamarsa.
- (3) Les pertorbacions físiques del medi i l'activitat excessiva dels herbívors (cabres).

Fins fa pocs anys, sols es coneixia una localitat, molt reduïda, però se n'han trobat noves poblacions més al nord, sempre a l'extrem septentrional de la serra de Tramuntana, a replans humits protegits per l'ombra de grans penya-segats i propers al mar. És clarament una espècie relictiva d'èpoques més humides.

Està inclosa dins de la categoria de Vulnerable (2001) al llibre vermell de la Flora Vascular de les Illes Balears, però legalment, al catàleg nacional d'espècies amenaçades figura com a En Perill d'Extinció. Figura a l'annex II de la Directiva Hàbitats.

Autor text: Moragues, E. (Universitat de les Illes Balears)

Corologia: **Mallorca**

Tendència: **Estable**

Nivell d'amenaça: **Vulnerable (segons el Llibre Vermell)**

Categoria de protecció: **En perill d'extinció (RD 139/2011)**